

Előfizetési árak

Egész évre . . . 5 frt — kr.
Fél " . . . 2 frt 50 kr.
Negyed " . . . 1 frt 25 kr.
Tanítóknak egy évre 3 frt — kr.

Hirdetések

a legutányosban számítatnak.

B A J A

vegyes tartalmu hetilap.

Szerkesztőség

hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:
Rochusutca 42. szám.

Az előfizetési pénzek és hirdetési díjak Nánay Lajos könyvnyomdájába küldendők.

Megjelen minden vasárnap.

Egyes szám ára 8 kr.

Kéziratok nem adatkak vissza.

A magyar marhakivétel veszedelme.

A „Correspondance de Pesth“ a következőket írja: Azon veszélyek, melyek a magyar mezőgazdaság egyik legfontosabb ágát, a marhatenyésztést fenyegetik, sokféle természetűek és erőleyes védelmi rendszabályokat igényelnek. Angolország kíméletlen eljárásának, midőn tudára adta a német kormányának, hogy az ürübevített Angolországba teljesen eltiltja, ha csak a német kormány határozottan meg nem tiltja az Ausztria-Magyarországból jövő juh és ürübevített — az lett a következménye, hogy a német szövetség-tanács engedett az angol kívánságának és most már Németország is elfogja zárni határait Ausztria-Magyarország ürübevitelét elől. Ennek okát nem Magyarország vagy Ausztria állategészségügyi rendőrintézményeiben kell keresni, hanem azon körülményben, hogy Oroszországot, melynek marhakivételét állandóan a dögvész gyanujában van, annyira veszélyesnek tartják, hogy Angolországban úgy adják elő a dolgot, mintha a ragályosság az Ausztriából és Magyarországból jövő marha-szállítmányokra is kiterjedne. Kérdést sem szenved, hogy Magyarország mezőgazdaságának megtartalmazása céljából végre a gazdasági szükség által parancsolt védelmi rendszabályokhoz kell nyulnia. E védelemnek két irányban kell érvényesülnie: Először mint visszatartási rendszabályok azon államok ellen, melyek eltérőleg a megkövetelt kereskedelmi szerződés értelmétől állítólagos, nagybőrűst koholt dögvész ürügye alatt Ausztria-Magyarországnak kétoldalú rendszabályokat által biztosított jogát kétségessé teszik, úgy hogy Magyarország ezután is, épen úgy mint ezelőtt kötelezve van ezen államok iparcikkeinek behozatalát kedvezményekben részesíteni, holott Magyarországnak a folytonos vámemelések és bevitteli-tilal-

mak folytán lehetetlenné válik azon jogok élvezete, melyeknek megnyerése képezte az okot arra nézve, hogy az illető kereskedelmi szerződések egyáltalában megkötötték. A védelmi rendszabályok második részének, — a mely szintén elkerülhetetlenül szükséges Magyarországra nézve — abban kell állnia, hogy Magyarország a folytonosan a marhavész gyanujában lévő Oroszország előtti, valamint Olahország és Bulgária előtti is, a mely helyeken az állategészségügyi rendőrség angol és német felőlgás szerint nem elég megbízhatóan van szervezve, — határait esetleg el kell zárnia. Nem kételkedünk abban, hogy a magyar kormány nem fogja elmulasztani, hogy a magyar vágó és vonómárra jó hírnevét ilyen eszközökkel is megvédje, hogy a Magyarországnak létező állategészségügyi rendőri intézmények példásan szigorú kezelése valódi és állandó hasznot biztosítson a magyar mezőgazdaság számára. A „Pester Correspondenz“ előrelátás, melynek már sokidővel ezelőtt kifejezést adott, beteljesedik azon veszélyekre nézve is, melyek a magyar sertés-tenyésztést fenyegetik.

A magyar királyi kereskedelmi miniszter erre vonatkozólag a következő intézkedéseket tette: 8273/1885. A magyar királyi sertés-vesztelő hivatalhoz, Kőbányán.

Midőn az ottani vesztelő intézetből Németországba indított sertések között többször lett a pata, és szárvész megállapítva, hogy a sertésüket a határról visszatartották, emelől fogva szükségesnek látom sertés kivételük érdekében a következőket elrendelni: Minden, a belföldről Kőbányára érkező sertésállomány legalább is 10 napig elkülvonítva tartassék, és csak aztután szabad ette a többi már ott lévő falkához hajtani, a külföldre ellenben, csak oly sertésék szállíthatók, melyek legalább is 30 napig voltak Kőbányán megfigyelés alatt. Pontosan ehhez való alkalmazkodás

végett közlöm ezt a vesztelő intézettel, Budapest, 1885. február 12. A miniszter helyett: Matlokovics, s. k.

A „Pester Lloyd“-nak azt írta, erre vonatkozólag kereskedői körökből, hogy ezeknek a rendszabályoknak a kőbányai helyi és sertés-kereskedelmre a legveszélyesebb és leghátrányosabb következményei lesznek. Erre azonban illetékes oldalról a következőkben válaszolnak:

Ismeretes a közönség előtti, hogy a midőn a múlt év október havában a kőbányai vesztelő intézetbe a száj és patavész behurcoltatott és e miatt sertés kivételünk elől a német birodalom határai előlének zárva, — mily erőfeszítéseket kellett a magyar kormányának a német kormányjal szemben tenni, hogy újra megnyithassa e fontos kivitteli cikkünk piacát.

A német kormány végre engedett a tartós közbenjárásnak, de csupán azért, mert meggyőződött arról, hogy a kormány által fogantatosított szigorú rendszabályokat itt lelkiismeretesen alkalmazzák és ezen szigorú eljárás kizárja a lehetőségét annak, hogy a járvány Németországba behurcoltassék. Annak idején kereskedők hangosan javszókeltek a német határ elzárása miatt és Kőbánya tönkremenését jósoltatták, ha a határzár még sokáig tart. És most — midőn a kormány minden rendszabályának az a célja, hogy sertés kivételünk egy talán elrendelendő német határzár eshetősége ellen megóvja, ezen rendelet mint Kőbánya sérelmét tünteti fel. Sokszor megtörtént már, hogy a kőbányai szállásokban elhelyezett sertések között a száj és patavész meg lett állapítva. A vizsgálat mindig azt tüntette ki, hogy a járvány kiterése annak tulajdonítható, hogy a vidéken öszvászárótt egyes darabokat (az ugynevezett paraszt-sertésüket) a Kőbányán lévő csoportok közé eresztették, a melyekről aztán a ragály az egész csoportra kiterjedt. Semmi sem természetesebb tehát,

mint az, hogy a kormány e baj elhárítása végett elrendelte, hogy az ilyen Kőbányára hozott disznók mielőtt az egyes csoportokba beveggyülnének, 10 napig elkülvonítva megfigyelendők és ezen idő lefolyása után egészségi állapotuk konstatalandó.

A másik megtámadott rendszabálynak abban rejlik az oka, hogy a német határról naponként érkeznek panaszok a fölött, hogy a Kőbányáról Németországba szállított sertés csoportok között száj és patavészben szenvedő sertések találhatók, és azzal fenyegetődztek, hogy a német kormány megszerítve lesz a járvány behurcolásának megakadályozása végett sertésbeviteli tilalmat kibocsátani.* Hogy ezt elhárítsa, rendelte el a miniszterium, hogy a külföldre csak oly sertésüket szabad szállítani, melyek Kőbányán legalább harmincz napig állottak és a melyeknek egészségi állapota szakértők által nem kifogásolható.

E rendszabály kétségkívül szigorú és egyes kereskedőknek kárt is okoz; a kormány azonban, hacsak az egyoldalúság vádjába nem akar jutni, nem tölhet ki a szükség elől, hogy ily rendszabályokat életbe lépessen, melyek az országban létező baromtenyésztők érdekeit vannak hivatva védelmezni.

Hasznos tudnivalók.

Sokkal inkább hasudnak tetteink mint a z a v a i n k által.

A szeretet szokását könnyű megszerzeni, de nehéz elveszteni.

Ki mindig komolyan tettei magát, ne vesztéséért, mintem gondoldná.

A szeretet mindig hódítani akar, a barátság megőrizni.

Steiner Gyula.

* Az „E“-nek írják febr. 20-iki keltelett: A német kormány a borsosól kormány kerületében mátiól fogva a sertés-kereskedelmi bevitelt Ausztria-Magyarországból egyelőre megtiltotta.

TÁRCSA.

Mióta megláttam . . .

Mióta megláttam azt a barna kis lányt,
Mics nyugtom, aggodó szívem remeg, örül,
Lelkemre féltalom bűvös homályt szállt
S gondolataim csak éj rajongják körül
Két nagy almodozó szemre tündökölse,
Sugárzó homloka, angyali mosolya
S rózsás szép arcának bajló derűje
Előttöm áll s nem megy ki eszemből soha.

Tudom, érzem, ő az, kit eddig kerestem:
Hő szívem egyetlen drága slomkéje,
Oh, hisz beláthatok végtelemlé nyájás,
Széld tekintető szemem, lelkébe,
Mely ezerszerre szob, tisztább a napfénynél
S ártatlanabb, mint a bűnt nem sejtő gyermek;
Hűséget hirdető, áldó szemsugári
Fényt, tisztá, ártatlan, szép lelkétől nyernék.

Ő az, ki álmaim megdedesítette,
Ki után a lelkeim oly epedve vágott;
Szeptelen, szende alakját lelkeimből
Műlt napok, soha ki nem irthaják körül,
Sem örök szomjálást érte égő lángját,
Határt nem ismerő, forró szerelmének;
Ő az, kinek édes, szép mosolyát látva
A virágok is hogy ragyognak, nevetnek.

Hogyne ragyognának, hogyne nevetnének
A föld legzesebb lánya édes mosolyának,
Hisz én, ha nem látom, csak rád gondolok,
Lelkeimből aranyos gondolatok szállnak;
A boldog jövőről, reménytelen szorongat
S előttem lebegnek mosolygva, biztatón,
Hogy édes boldogság karján fut le eltem,
Hisz, szívét megnyerve, enyémnek mondhatom.

Ha anyém lesz édes csókja, ölelése,
Ha anyém lesz szívem minden dobogásá;

Arcomról a derű soha el nem múlik,
Napnál fénylőbb lesz az, akáki meglássa!
Rajta a szeretet boldog mosolyával,
A mielőtt ugyan mi árulna el szívedben,
Hogy gondolataim rózsás álmat szövegek
S műly szok rózsán nyílik szerető szivembem.

Bár rége eltávozott messze, más vidékre,
Érte rajong lelkeim minden gondolata,
S ha elfog a kétség, minden, aggodás:
Szemem tájól könnye érte hull, miatta!
Mert míg engem az üdv szép képe hiteget
S szerető szíveimmel várom, visszavárom,
Lehet, hogy más szeret meg a kis lányka;
Nem is élnek tovább, ez lenne halálom!

— Jász-Ladány. —
Lajos Gyula.

Az utolsó bál.

— Novellája. —
Írta: KACZIÁNY GÉZA.
(Folytatás.)

II.

A „Korona“ vendéglő nagyterme tizen-négy kő-olaj lámpa és egy sereg, most még nem csepögő milli-gyertya által világítva „tündéri fényben“ uszott, — amint a Gerincvári Közönség“ korecsolyabál tudósítása azokta jelenteni. A cigányok hangszerekkel bajlódtak, a rendező bizottság már együtt volt frakkban és klakkban, a teremből a fény-mázus szolga, ki az utolsó letörölgetést eszközölte, ép most vonult ki. Az ajtó előtt az odahelyezett kis asztalokra a pénztárnok most rakta ki a belépti jegyeket és a női tánc-rendeket.

— Fogadjunk, hogy Garathyék mindjárt itt lesznek, — szölt Satory Pista, egy magas, csinos ügyvédjelölt, szürke keztyűj

gombolgatva. — Csak addig ne jöjjenek, amíg a keztyűmet be nem gombolom, mert az öreg holtomig megszól érte, hogy csupasz kézzel vezetem helyére.

— Az igaz, hogy ők mindig a legelsőek, — jegyezte meg Hodolya Muki, — pedig elsőnek jöni isten utcsa nem cian. Hanem nekem is malheuród az, hogy a mamát mindig nekem kell vezetni.

— Hja, pajtás, ez már az én hivatalom és sorsom, — felelt nevette Satory. — Aki már nem udvarol egy leánynak, az vezekléstül a mamát tartozik vezetni.

Ruharuhóság jelentő, hogy vendégek közelednek.

— Kezet csókolom, nagysád, — hangzott kívül a pénztárnok harásny szava, mire a rendező bizottság roppant sietséggel tárta föl a kétszárnyú ajtót.

Garathyén volt és Emília, utánuk Érseky ur boldogan hozta Emília bálj bokrétáját.

— Mily szép, hogy nagysádotok a legelsőek, — szölt Hodolya Muki, az általános udvolet után, — pedig aki szépségben az első, ha legutóljára érkezik is, mégis csak első marad.

S ezzel karját nyújtá Emiliának, vezetve be a terembe.

— Hát maga Ferike ő nagyságának a gallériája, — szölt Satory Pista a boldog Érseky urhoz, mi alatt Garathyének karját nyújtá.

— Ő nagyságaiok oly kegyesek voltak, válaszolt Érseky ur zavarral, mire azonban se Satory, se a mama nem figyelt már.

— Szent isten, — kiáltott föl a mama tettetett rémülettel, — hát csakugyan nem tréfáltak az urak, csakugyan mi volnánk az elsőek. Oh, menyire röstellem, de ez a kis bohó úgy siettetett, attól félt, hogy elkésik az első negyresől, amire foglalkozva van. A többi táncza részben szabad meg . . .

— A második négyes az enyém, — szölt fel Érseky ur a mama mögött, — meg a Souper-csárdás is . . .

— Ah istenem, igen a nagy rezgő hajtóm bizonyosan a kocsiiban maradt, — szölt Garathyéné, édes Érseky ur nem lesz oly jó utána nézni vagy magam megyek le . . .

— Oh, kérem, — szölt nagy buzgalommal a kis diák, boldog vagyok, ha szolgálhatok. A kocsiiban . . .

— Ott, ott, édes Érseky ur, ön oly nagyon jó, oly szeretetreméltó.

A kis diák lerohant, Garathyéné pedig odahajolva Satoryhoz, mondá:

— Csak hogy eltávolíthassam, küldöttem le, mert szemrehányást kell önnek tennem, édes Satory. Szegény kis Emilián egész délután várta önt, csaknem sirt is a jó lélek, hisz határozottan az ön kedvéért jöttünk ma is el a bába. Ez igazán nem szép öntől, hogy így elmarad tőlünk.

— Mea culpa, nagysád, mást nem mondhatok.

A két pár azalatt a pamlagokhoz érkezett. A mama rendszeren két ököből szokott legelésnek érkezu, elszórt hogy Emília összes tánczát lefogaltassa a fiatal emberek által, másodsor, hogy valamely sarkot foglalhasson el ő maga, ahonnan uralgó áttekinthetése legyen az egész terem fölött.

— Vörösmarty Mihály összes munkáinak 21. és 22. füzetét megjelent Melner Vilmos kiadásában Budapest. — Egy füzet ára 35 kr. — Ajánljuk t. olvasóink b. figyelmébe.

— Az „Olvasókör“ szépirodalmi részén folytatást 22. száma megjelent. — Ajánljuk t. olvasóink figyelmébe.

Az úgynevezett háziszerekről s ezeknek átalakulásáról. A legregibb idő óta, majd minden népdolgozóknak van, hogy kéznél tartanak bizonyos, úgy nevezett háziszereket, hogy betegség esetén azonnal használhassák. De e gyógyszereknek is, melyek nemzedékről nemzedékre átszállottak, mint minden egyéb földi dolognak, megvolt a magok saját átalakulási folyamata. Ugyanazon arányban, mint például a homályban tapogatózott orvosi tudomány mindinkább az ismeret világába lépett, elűntek ezek lassanként ama számtalan, legnagyobb részben az esetlegessé szülte keverékekből állott lábdacsai s mixturái a hajdanokornak, s helyett adtak a tudomány vívmányai által nyert alapon készült gyógyszereket.

Ez utóbbiak közt köztudomású s elismérés szerint első helyen állanak a már évek óta ismert rendkívül kedvelt Brandt Richard-féle svájci lábdacsok, melyekről első rangu orvosi tekintély bizonyítványokat állítottak ki, hogy székredek, vértólulás, szédülés esetében ep., máj- és aranyeres bajokban ép oly kellemezen használható, mint biztos hatású s ártalmatlan gyógyszer. Alig van immár oly ház, a melyben ez a kitűnő szer, mely egyébb jó tulajdonságai mellett még olcsóságát is bír (egy 50 lábdacsot tartalmazó doboz ára 70 kr. s majd minden gyógyszerterápiában kapható.) föl ne volna található, a mely ön Brandt Richard gyógyszerészre svájci lábdacsai a legvalószínűbb s legjobb háziszerré váltak, és előrelátólag még igen sokáig mint ilyen, fenn fognak maradni.

Felhívás.

Midőn a magyarországi Kárpát-egyesület hegyvidéki megismerését, hozzáférhetővé tétele és a turistáknak ez által való emelése céljából megalkutott, nemzetgazdasági és köznevelési szempontból egyaránt fontos feladat teljesítésére vállalkozott. Ezen feladat megoldásán már eddig is kitartó buzgalommal és gyenge erőrehek képest elég szép sikertől fázódot.

A turisták és üdülők keresek nagy sokasága, kik az előtt csak az ország határain kívül vélték céljukat elérhetni s így a külföldet gazdagították itthon megtakarított pénzüikkel, megismerkedtek Kárpátvidékünk természeti szépségeivel és egészségügyi tekintetben oly fontos egyéb kedvező tényezőivel, évről-évre nagyobbodó számban itt töltik a nyári idők egy részét és úgy szólnak hazánk oltárán áldozók filléreiket, midőn emelik a fogalmat és jöletét hegyvidékünk szegény lakossága között.

Azonban a külföld sem maradt közönyös hazánk természeti szépségei iránt. Évről-évre fokozódik az idegen látogatók száma, s ezektől nemcsak anyagi, hanem erkölcsi előnyök is nyérnek, mivel ők, megismerkednek hazánk különféle viszonyaiav legjobban képesek odasítani, hogy a külföldön mi felőlünk elterjedt téves nézetek kiirtásának és a valószínűleg megfelelő helyet engedjenek.

De azért még messze vagyunk kitűzött célunktól; még igen sok fontos feladat vár megoldásra s mivel aránylag csekély erőnk igen sokféle véteiki igénybe, csak igen lazas léptekkel haladtunk előre.

Ezen okoknál fogva azon kérelemmel fordulunk a nagyérdemű hazai közönséghez, hogy minél nagyobb számban lépjenek be egyesületünkbe s velünk karöltve közreműködjenek, közvetlen Kárpát vidékünk, közvetlenül pedig egész hazánk jövőjére, dicsőségére.

Külföldön már régen felították azon egyesületnek fontosságát, melyek a turistika fejlődésére alakultak, és tömegesen léptek be a tagokul. — Így pl. a „Deutsch-Oesterreichische Alpen Verein“-nak 12000-nél, az „Oesterreichische Touristen Club“-nak 7000-nél több van; a német nyelvű erdélyi Kárpát egyesület tagjainak száma az erdélyi szászok burgó támogatása következtében szintén megközelíti a 2000-ot, a magyar Kárpát-egyesületnek pedig csak 2500-ra sikerült tagjainak számát felvirni, dacára annak, hogy tagsági díja csak 2 frt. melyért a tagok évenként még tartalmas és terjedelmes évkönyvet is kapnak.

Reméljük tehát, hogy a minden nem és szepért lelkesült tudó közönség egyszer figyelmétve egyesületünk törekvéseire és céljaira nem fog késeidezni tömegesen belépni, hogy ilyképpen Magyarország Kárpát-egyesület is támaszkodva egy egész ország intelligenciájára, s természet barátaira, méltó helyet foglaljon a turistákkal egyet sorában, és hogy működésének kedvező eredményei minél nagyobb mértékben kibonthassanak hazánk nemzetgazdasági és köznevelődési viszonyaira.

Lőcsen, 1885. évi mártius hóban.

Dr. Roth Samu, Dr. Nagy Árpád,
gyyri vezető alelnök, titkár.

Közgazdaság.

A magkereskedés mezőgazdasági fontossága.

Egy kiváló angol gazdasági író gondolata volt, hogy a magüzlet, illetőleg kereskedés hatósági ellenőrzés alá lenne vetendő. Így minden indokolás nélkül ez a gondolat meglepő, de ha a vetőmag fontosságát a gazdasági természetben csak kissé méltatjuk, értelműnek tartjuk, hogy még erre a gondolatra is juttattak.

Különbözik a magkereskedés körében már majdnem megvalósult ez eszme, csakhogy természetesen a magünelőrzés szigorú pótolja a hatósági ellenőrzést. Ott vannak pl. a svéd magtermelő szövetezeket, melyek némelyike direct testületi felügyelet, gazdasági egyetlek felügyelete alatt áll, s nem kis részben az ezek által gyakorolt végtelen lelkiismeretes ellenőrzésnek köszönheti Svédország mezőgazdasága a magtermelésből eredő nevezetes jóvedelmét, s azt az óriási keresletet, mely magterményei iránt mindinkább fokozódó mérvben nyilatkozik. Igaz ugyan, hogy Svédország északi éghajlatának is tulajdoníthatjuk a magtermelés iránti érdeklődést, de nem csak ennek, mert hisz ha a mag jószágát csupán az tenné, hogy északon termelt legyen, van számos más északi vidék, melyekről a gazdák vetőmagválatásra való szükségleteiket beszélték, de az a majdnem monopóliumnak nevezhető terület, melyet Svédország a magüzlet terén visz, első sorban a rendkívül lelkiismeretes termelésnek és ellenőrzés alatt álló üzletnek folyamánya.

A gazdára nézve a vetőmag beszerzésének megbízhatósága véghetetlen fontos. Nemcsak, hogy a gazda a magért fizetett árban csalatkozhatik, de károsodása a termelésre fordított munka vesztességében is nyilvánul. Először is tehát a magra adott költség mehet kárba, ha t. i. rossz magért adtuk pénzt, második pedig az elvetett rossz magra ugyanolyan munkát fordít a gazda jóhiszeműen, mintha jó magot vetett volna, tehát a hiába áldozott munka még növeli a kárt, melyet a mag árában szenvedett. Az amugy is számos ellenség és elemi károk által kezeltetett gazdasági munka már ezekből folyólag is indokoltá teszi, ha a vetőmag beszerzése körül a legnagyobb körültekintéssel s óvatossággal járunk el, szükségleteink fedezéséül oly forrásokot keresve fel, melyek a mag valódisága s csiraképesége iránt tényleg garantiát nyújtanak.

A tudomány ma már biztos alapokat nyújt a vetőmag vizsgálatára, a mag isme megalapítójának: Nobe tanárnak e téren folytatott működése széles körben terjesztette el a gazda igényeire való tekintettel szükséges eljárásokat, Németország összes gazdasági kísérleti állomásai a vetőmagvizsgálattal külön ágazat gyanánt foglalkoznak, s tevékenységük a gazdára nézve valóban hasznosnak mondható, mert ezek védik a gazdát első sorban a tisztáltn vagy hamisított vetőmag beszerzése ellen az által, hogy az inrealis üzletet folytatód, azaz rossz magot forgalomba hozó czezeket megnevezni képesek, de viszont ugyanekze a magtermelők gazdákat is ösztönzik arra, hogy mivelésük körül gondnal s lelkiismeretességgel járjanak el, s földjeik elgazosodását megakadályozni törekedjenek.

Hazánkban is mindinkább tért hódít a magtermelés és üzletre fordított figyelem, s a kormány is előjár az ez irányban törekvések körül, amennyiben pl. a mult évben az összes gazdasági tanintézeteken rendszeresített vetőmagvizsgáló állomásokat, s azok működését összhangzatosan szervezte. A magyar gazdának is módjában áll tehát megközelítést szerezni az általa vásárolt vetőmagvak használati értékéről, ezzel kapcsolatban pedig az általa felkeresett beszerzési forrás, azaz magkereskedés megbízhatóságáról.

Most lévén itt az ideje a vetőmagvak beszerzésének, időszerűnek tartottuk épen a magkereskedelemlennek a mezőgazdaságra való s bevezetőleg kifejtett nagy fontosságát folytatni, hogy saját meggyőződés alapján szerezzünk magunknak tájékozást a magüzletről általánosságban, s

ezért a fővárosi kiterjedtebb forgalommal bíró Mauthner Ödön-féle 12 év óta fenntartott magkereskedés megtekintése után szerzett tapasztalásokról értesítjük t. olvasóinkat. Nevezett cég főnöke készséggel felelt meg kívánságunknak, nyilatkozott egész szervezettel leplezetlen üléstággal engedve át tanulmányozásra. Ezen cégek, mint a külföldi nagy magkereskedések általában nem tart fen saját kezelése alatt álló magtermelő telepet, mert a termelés külön irányban anyul gondot s lelkiismeretes ellenőrzést követel meg, hogy nagyobb üzleti forgalom mellett egyenesen lehetetlen ez utóbbinak sokkal fontosabb igényeit ellátni, de viszont az egyes magvaknak is oly különböző az igényük clima és talaj tekintetében, hogy legfeljebb egyes speciálisok saját termeléséről lehet szó, azonkívül a termés maga is néha nem sikerül úgy, hogy jó lelkiismerettel azt vetőmag gyanánt forgalomba hozni lehetne. Természetes, hogy a kezelésre annál nagyobb gondot fordíthat így a magkereskedő, s gazdáinkra nézve kétségtelenül előnyösebb is, hogy a magot maguk termelhetik a kereskedelem számára, mintha ez utóbbi foglalkozik az általa forgalomba hozott magvak termelésével és a termelés nyereségét is elvonja a gazdától.

A Mauthner cégnek a fővárosban nagy raktárak vannak, hol a kezelés és észteríté alapon szervezettek. Elküldött keze tetnek természetesen a legnagyobb gondossággal igényűl és tömegesebb gazdasági magvak, egészen külön pedig a konyhakerti, erdei és virágmagvak, melyeknél a figyelem inkább a végtelékig vitt rendbentartásra van irányozva.

A gazdasági magvak négy óriási földszinti raktárhelyiségben és egy egész épület e célra alkalmasan szerkesztett padlász-helyiségekben tartatnak, illetőleg kezelteknek, szakszerű vezetés és külön a magkezelés szakmájában jártas raktári munkások által. Mint jellemző tényit említnék fel például, hogy a gazdasági magvak raktári osztályában egy, 12 év óta alkalmazott stájer származású kőzeget találnék, ki a magkezelés szakszerű ismeretével felruházva, valóban meglepő gondot tart a cég ezen fontos üzleti ágában. A gazdasági magvak osztályában a Mauthner-cég speciálisai: a heremagvak és a répmagvak, melyek kezeléséről tapasztalásainkat érdemesnek tartjuk kissé tüzetesebben előadni.

A herefélék legfontosabbika: a luczerna, amint a termelőktől a raktárba szállítatnak, legelőbb kézzel való szitálás által tisztítatnak meg a durvább gyommagvaktól, ezután külön a célra alkalmas szerkezettel ellátott roppant erős széllel működő gépen szabadították meg az éretlen, vagy túlerett, ugyiszintén a könnyebb gyommagvaktól, végül egy gyönyörű szerkezettel, eddig nálunk nem is látott svájci hererostón, melyet két ember hajt, s mely tisztító szerkezettel, szitákkal s külön arankarostával van ellátva, a luczernát végleg megtisztítja s így állítat elő a garantizott arankamentes, első osztályú here, mely a cégnek egyik elsőrangú terméke. A cég egyrészt eredeti francia magot hoz be provenzencei termelőktől, de teljesen ugyanilyen minütiosus kezelés alá veszi a b. földön termelt luczernát is, melynek első minőségé semmiben sem áll a francia mögött tisztaság tekintetében, a francia mag csak nagysága által mulja azt felül. Épen látogatásunk alkalmával folyt a magösi uradalomtól vásárolt 180 mm. here megtisztítása, mely szintén szép terményt szolgáltat. Az úgynevezett 2-od osztályú magvak here szintén gondos tisztításon megy keresztül, de természetesen hozzá sem fogható a két első minőséghez, bár tökéletesen arankamentes.

A luczerna ilyen kezelés mellett, 100 kilós dupla zsákokban raktározatnak, külön a minőségé szerint, számozva és jeggyel ellátva. Láttuk a rendkívül tisztán tartott luczerna raktárt, melyben elküldötték áll most 400. mm. francia, 500 mm. magyar luczerna, továbbá 600 mm. veres lőhere, mely utóbbi teljesen hasonló systema szerint tisztították, mint a luczerna.

(Vége hgy.)

Nyitl tér.*

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
SAVANYU-KÚT
legjobb asztali- és üdítő ital,
kítűnő hatásúnak bizonyult köhögésnél,
gégebajknál, gyomor- és hólyaghurtnál.
Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

*Ez rovat alatt közöltékert nem vállal felelősséget s.

AZ ELSŐ CS. KIR.
DUNA-GÖZHAJÓZÁSI TÁRSULAT
MENTRENDJE
Érvényes 1885. feb. 21-től további intézkedésig
SZEMÉLYHÁJÓK.

Bajáról Budapestre: naponta d. u. 2 órakor
Bajáról Mohácsra: naponta d. u. 7 órakor.

Heti naptár.

MARCIUS (31 NAP.)

2 Hétfő	Szalpitiás p. k.	Holdvilágos
3 Kedd	Kunigunda	Holdtűz
4 Szerda	Kázmér	1-ü 5 óra 10
5 Csütörtök	Ózsbé	8 óra 10
6 Péntek	J. győze. eml.	P. 8 óra 10
7 Szombat	Aju. János	szől. üdög
8 Vasárnap	Ístv. János	időjárásról

Vasúti menetrend

Bajáról-Szabadkáj.

Bajáról	indul	d. u. 10 órakor
Bikly-Borsód		10 45 kp
Dáca-Almás		11 30
Csikéria		11 55
Szabadkára érkezni		12 58
Budapestre	esti	5 15
Szegedre	d. u.	4 30
Gombora	esti	7 11

Üzleti tudósítás.

Baja, 1885. február hó 21.

Buza uj.	7.15
Zab	6.25
Árpa	5.75
Rozs	6.75
Kukoricza uj.	5.10
Kéles	5.20
Bab uj.	7.50

Az árak 100 kilogr. után.

Felétő szerkesztő:
CSEBBA FERENC.

833.
kg. 1885. szám.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrog-megye bajai járás szolgáló hivatala részéről CSATALEJA községében elhalálozás folytán üresedésé jött jegyzői állásra ezennek pályázat hirdetettik. — Ezen állásra következő javadalmazással van egybekötve: u. m.

- 1-ször. Készpénzen 120 frt.
- 2-ször. 84 kilgr. marhahús.
- 3-ször. 83 kilgr. és 60 dkgr. fagygy.
- 4-ször. 1 drb 112 kilgr. nehézségű hizott sertés.
- 5-ször. 26 hektár. kétszeres buza.
- 6-ször. 6 székér szőna.
- 7-szer. 21 méter tölgyfa avagy 42 méter lőgyfa.
- 8-ször. 7 hold 1600 föld és 2 darab pótkert használatvezetve, mely után az adót a közszé fizeti.
- 9-szer. Szabad lakás.

Az üresedésbe jött állomás 1885. évi márczius hó 4. napján délelőtti 10 órakor Csataleja község házáján megtartandó választás után fog betöltetni.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajják, miszerint az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. és 75. §-ai értelmében felszerelt kérvényeiket (születési anyakönyvi kivonat) 1885. évi márczius hó 1-ig be kell juttatni az előírt hivatalba, mely a jegyzői teendőknél magyar és német nyelven való ellátására képesítve.

A később érkezett folyamadványok figyelembe vételen nem fognak.

Baja, 1885. évi február hó 17-én.

Latinovits Gyula,
szolgabíró.

Rendkívül alkalom
uj, érdekes és hasznos könyvek

BESZERZÉSÉRE

A „BAJA“ t. olvasói részére.

Lapunk t. olvasói, az alábbi kiváló értékű könyveket, a Magyar Kereskedők Lapja kiadóhivatalánál (Budapest, bálvány-utca 11.) míg a csekély készlet tart, csaknem fél áron rendelhetik meg. Mután a készlet valóban csekély, a megrendeléseket mielőbb eszközölni kérjük. A megrendelhető művek a következők:

A L K I B I A D E S Z.

Tragédia írta *Dr. Koroda Pál*. A sajtó által egyhangu elismeréssel fogadott felette érdekes mestermű, mely legközelebb a nemzeti színházban elő is fog adani. **Bolti ára 1 frt 50 kr.** Lapunk olvasói megrendelhetik **75 krért.**

A P A I Ö R Ö K S É G.

Zola íranyu társadalmi regény a legújabb korból, írta *Reviczky Gyula*. Elegáns kiállításban **bolti ára 1 frt.** Lapunk olvasói megrendelhetik **10 krért.**

A Z É R T É K P A P I R P I A C Z

gyakorlati kézikönyv, bank és váltóüzletek, kereskedők, pénzügyi tisztviselők és kereskedelmi tanintézetek számára A legjobb kutatók nyomán írta: *Kende Zsigmond*. **Bolti ára 50 kr.** Lapunk olvasói megrendelhetik **25 krért.**

Könyvviteltan dióhéjban és Rövid Váltóisme

kereskedő és iparos segédék, és minden kereskedő részére. Írta: *Révay Lipót*, okleveles tanító és könyvelő. **Bolti ára 20 kr.** — Lapunk olvasói megrendelhetik **10 krért.**

A Z E G Y S Z E R Ű K Ö N Y V V I T E L T A N

iskola és magánhasználatra írták: *Zachár Gyula* és *Lengyel Sándor* tanárok a főváros kereskedelmi szakiskoláin. **Bolti ára 1 frt.** Lapunk olvasói megrendelhetik **80 krért.**

KÖZGAZDASÁGUNK és KERESKEDELMÜNK 1882-ben.

Szerkesztették *Kormos Altrád* és *Kende Zsigmond*. Évi szemle közgazd. kereskedelmi és ipari viszonyainkról. **Bolti ára 50 kr.** Lapunk olvasói megrendelhetik **15 krért.** Összesen hat értékes művet **2 frt 30 krért.** mely összeg levélbélyegekben, vagy postautalványon a Magyar Kereskedők Lapja kiadóhivatalához (Budapest, bálvány-utca 11.) mielőbb beküldendő.

Pályázati hirdetmény.

A „bajai kölesönös segélyző-egyletnél egy, — egyelőre, — fizetés nélküli GYAKORNOKI állás szervezetlen, ennek betöltésére pályázat nyitattik.

Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik a jelzett állást elnyerni óhajtják, hogy 50 kros bélyeggel ellátott s képességüket igazoló okmányokkal felszerelt folyamodásaikat f. évi márczius hó 14. napjáig az intézeti igazgatóságához czimezve adják be, mert a később beérkezett pályázati folyamodások figyelembe nem vétetnek.

A bajai kölesönös segélyző-egylet igazgatósága.



Értesítés.

Alulírottak tudatjuk a nagyérdemű közönséggel, hogy cégünk alatt vezetett üzletünket két hó múlva Zentára tesszük át és hogy ennek folytán itteni készletünket igen jutányos áron adjuk el.

Klenantz és Babócs.



NÁNAY LAJOS

KÖNYVNYOMDÁJA

KÉSZIT

GYORSAN, CSINOSAN és JUTÁNYOS ÁRON

mindennemű

NYOMDAI MUNKÁKAT.

Készít továbbá

ÜGYVÉDI NYOMTATVÁNYOKAT

FALRAGASZOKAT,

számlákat, adress- és vizit-kártyákat,

ÉTLAPOKAT,

eljegyzési- és esketési meghívókat,

GYÁSZJELENTÉSEKET,

KÖZSÉGI NYOMTATVÁNYOKAT,

ugyszintén raktáron tart

kötelezvényeket és ügyvédi meghatalmazásokat.